

Obejrzyj za zgodą rodziców:

<https://www.youtube.com/watch?v=e68ZnZbyvek> - Zjednoczenie Polski

<https://www.youtube.com/watch?v=RwrnkS5wKUo> - Próby zjednoczenia po rozbiću dzielnicowym

Przemysł II,
grafika Aleksandra Lessera

Lekcja 50

Temat: Zjednoczenie Polski.

Rozbić dzielnicowe przeszkadzało licznym mieszkańcom ziem polskich normalnie żyć. Nagle, bez istotnej przyczyny wiele rodzin zaczęło mieszkać w innych państwach. Kupcy, dotychczas podróżujący bez przeszkód po kraju, teraz musieli płacić cła, jak w handlu zagranicznym.

1. Pierwsze próby zjednoczenia Polski.

Źródło grafik: <https://www.google.pl/search?q=Śmierć+króla+Przemysła+II&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwlij-Gihp3>

Koronacja Przemysła II na króla Polski.

Jan Matejko "Śmierć króla Przemysła II"

2. Rola kościoła w zjednoczeniu Polski.

Jednym z głównych ośrodków biorących udział w zjednoczeniu kraju był Kościół. Granice biskupstw nie pokrywały się z podziałem dzielnicowym, a arcybiskupstwo w Gnieźnie obejmowało obszar całego państwa.

Ideę zjednoczenia sprzyjało powstanie legendy św. Stanisława, przedstawionej przez **kronikarza Wincentego Kadłubka**. Św. Stanisław stał się patronem całej Polski (Polsce patronują św. Wojciech i św. Stanisław) a Kraków, gdzie spoczywała trumna ze zwłokami biskupa, ośrodkiem politycznym jednoczącym piastowskie ziemie.

- Arcybiskup Jakub Świnka i jego działalność.

4. Walka Władysława Łokietka o władzę.

- W 1291 roku władzę w Krakowie objął król Czech Wacław II.
- W 1300 roku, Wacław II koronował się w Gnieźnie na króla Polski.
- władca zjednoczył pod swoją władzą: Wielkopolskę i Małopolskę, a także Pomorze Gdańskie, Kujawy, ziemię sieradzka i łęczycką.
- Wacław II powierzał urzędy państwowe i kościelne Czechom i Niemcom oraz złożył cesarzowi hołd lenny powstała przeciw niemu opozycja polskich możnych.
- Śmierć Wacława II w 1305 roku i rychła śmierć jego syna Wacława III, otworzyły drogę do polskiej korony księciu łęczycko-kujawskiemu Władysławowi Łokietkowi.

Wacław II

Wacław III

Władysław Łokietek

WAŻNE DATY

- **1300** – koronacja Wacława II na króla Polski (Gniezno)
- **1304** - powrót Łokietka do Polski
- **1305** - nagła śmierć Wacława II.
- **1305** - koronacja Wacława III na króla Czech i Polski.
- **1306** – zajęcie Krakowa przez Władysława Łokietka.
- **1306** – wyprawa Wacława III przeciw Łokietkowi.
- **Sierpień 1306** - śmierć Wacława III w Ołomuńcu na Morawach.
- **1308** – atak Brandenburczyków na Pomorze Gdańskie.
- **1309** – zajęcie Pomorza Gdańskiego przez Krzyżaków.
- **1314** – Władysław Łokietek odzyskuje władzę w Wielkopolsce, Małopolsce, Kujawach i ziemi sieradzko- łęczyckiej.

5. Władysław Łokietek królem Polski.

Władysław Łokietek (1260-1333) był księciem kujawsko-łęczyckim.

W dniu 20 stycznia 1320 roku Władysław Łokietek został koronowany przez arcybiskupa Janisława na króla Polski.

Datę tę przyjmuje się często jako koniec epoki rozbitcia dzielnicowego w Polsce.

Źródło: <https://www.google.com/search?q=Koronacja+W%C5%82adys%C5%82awa+%C5%81okietka,+rys.+K.+Alchimowicza.&source=lnms&tbn=isch&sa=X&v>

Koronacja Władysława Łokietka, rys. K. Alchimowicza.

6. Konflikt z Krzyżakami.

- Pierwszy etap konfliktu rozpoczął się, gdy –wezvani na pomoc przeciw Brandenburgii w 1308 roku – Krzyżacy zaatakowali Gdańsk i w ciągu roku opanowali Pomorze Wschodnie
- Po 1320 roku król Władysław próbował drogą sądową odzyskać Pomorze. Po fiasku tego przedsięwzięcia toczył kolejne walki (1326-1327, 1329-1332), ale bez powodzenia, mimo symbolicznego sukcesu pod **Płowcami (1331 rok)**. W toku walk Polska utraciła Kujawy.

Źródło: https://www.google.pl/search?biw=1360&bih=625&tbn=isch&sa=1&ei=xd_bXM7KGo_nrgT_4LqQBw&q=Wladyslaw+Lokietek+po+bitwie+pod+Plowcami

Władysław Łokietek po bitwie pod Płowcami (ilustracja z Albumu jubileuszowego Grunwald, Warszawa 1910).

7. Polskie insygnia koronacyjne.

Źródło: Repliki polskich insygniów koronacyjnych (fot. Gryffindor; CC ASA 3.0) <https://ciekawostkihistoryczne.pl/2017/12/18/jak-wygladala-koronacja-wladyslawa-lokietka-1320/#2>